

op 1 augustus waargenomen in het Fochteloërveen en op 7 augustus bij het Bergumermeer (Hoogzand).

Nieuw voor Friesland was de waarneming van *Perizoma bifaciata* op 21 juli op Terschelling door Henk en Auke Hunneman.

Van de uilen-familie zijn de volgende bijzonderheden te melden: *Enargia paleacea* op 15 september te Hemrik en *Eurois occulta* op 27 augustus te Beetsterzwaag.

Spilosoma urticae, een zeldzame vlinder uit de berenfamilie, werd dit jaar diverse keren waargenomen: op 28 mei in de Teroelstersipen, eveneens op 28 mei in de Makkumerwaard en op 29 mei diverse exemplaren bij het Bergumermeer (Hoogzand).

Nieuw voor Friesland was de Pyralide *Sclerocona acutellus*, waargenomen door Gerrit Tuinstra op 8 juli te Bakkeveen; in Nederland is deze micro van enkele plaatsen bekend.

Ook nieuw voor Friesland is de Oecophoor *Ethmia quadrirella* (voorheen *funerella*), waargenomen door Andy Saunders op 29 juli in St. Nicolaasga. Deze micro was nog niet bekend uit de drie noordelijke provincies (De Kleine Vlinders, J.H.Kuchlein, 1993).

Ethmia quadrirella

Verslag excursie Fochtloërveen 17 mei 2003. Jannie Sinnema

Op zaterdag 17 mei was het wisselvallig weer, maar we zijn er toch met 12 personen op uit getrokken. Onder ons was ons nieuw werkgroep lid Judith Bouma, zij zal het werk van Grietje de Lange in Fochteloo voortzetten. Het waaide wat zodat we eerst langs het fietspad ten noorden van de werkschuur richting Fochteloo zijn gelopen. We zochten de loofbomen af naar rupsen en vonden de rupsen van de Pyramidevlinder (*Amphipyra pyramidea*), Donsvlinder (*Euproctis similis*) en *Orthosia munda*. Uit de vegetatie wisten we enkele spanners op te jagen zoals *Cyclophora punctaria* en *Cyclophora albipunctata*. Bij de uitkijkplaats halverwege het fietspad zagen we nog een Atalanta en een Distelvlinder vliegen. Oranjepijpjes waren langs het fietspad bezig eitjes op Pinksterbloem af te zetten.

Weer terug in het Fochtloërveen zagen we ook het Landkaartje en een Bruine Vuurvlinder. Tussen de hei vonden we op Pijpestrootje rupsen van de Drinker (*Euthrix potatoria*) en de Grote Beer (*Arctia caja*). Om zes uur genoten

we van het zonnetje op een terras in Appelscha. We filosofeerden vast over de beste plaats om die avond de lamp met het laken te plaatsen.

We reden hierna eerst naar het fietspad dwars door het Fochteloërveen. We vonden de rupsen van de Heideringelrups (*Malacasoma castrensis*), Kleine Hageheld (*Lasiocampa trifolii*) en weer de Drinker (*Euthrix potatoria*). Andy Saunders ving de zeldzame spanner *Costaconvexa polygrammata* in zijn net. Direct ging iedereen ook op zoek naar deze spanner, maar het bleef bij dit ene exemplaar! Terug bij de werkschuur van Natuurmonumenten bleek er een geweldige onweersbui aan te komen. Telefonisch contact met het thuisfront vertelde ons dat het in Drachten al had gehoosd. Jammer voor degenen die al van verre waren gearriveerd om de avondexcursie mee te maken, maar deze ging dus niet door.

Op 28 juni vond nog wel een avondexcursie plaats bij de werkschuur onder leiding van Henk en Auke Hunneman, waarbij veel campinggasten uit de buurt aanwezig waren. Het was toen de langste dag en dus pas om 23.30 u. donker. Er werden totaal ongeveer 65 soorten nachtvlinders waargenomen, waaronder de Dennepijlstaart, Pauwoogpijlstaart, Ligusterpijlstaart en de Avondrood. Ook bijzondere soorten waren te zien zoals 4 Eikebladen (*Gastropacha quercifolia*), *Panthea coenobita* en de uil *Hoplodrina blanda*.

Op 1 augustus gingen Gerrit Tuinstra en Siep en Jannie Sinnema naar het Fochteloërveen om langs het fietspad met lampen nachtvlinders te lokken. We vingende zwart-witte spanner *Euphyia unangulata*; na Katlijk (Hunneman) en St.Nicolaasga (A.Saunders) nu de derde vindplaats in Friesland. Ook verschenen er talloze heideringelrupsvlinders en Grote Beervlinders op het laken.

Verslag excursie Gaasterland 21 juni 2003. Jannie Sinnema

Sjoerd Bakker verwelkomde ca 10 personen om 14.00 u. bij de werkschuur van Staatsbosbeheer in Oudemirdum en hij had als binnenkomer direct al gezorgd voor een Gehakkelde Aurelia, die bij het gebouw rondvloog. Het was prachtig zonnig weer en Sjoerd had een plan gemaakt om een aantal verschillende terreinen te bezoeken. We bezochten eerst een hooiland en vonden op de brandnetel veel rupsen van de Kleine Vos en het Landkaartje. Verder zagen we hier nog Vuurvlindertjes en een Gamma-uil. De volgende stopplaats was een heideveld met langs de kant veel ruigte. Op de brandnetel vonden we hier ook Dagpauwoogrupsen. De trekvlinders Atalanta en Distelvlinder vlogen rond en bij de ruigte en loofhout wisten we enkele nachtvlinders op te jagen, zoals de volgende spanners: *Camptogramma bilineata*, *Lomographa temerata* en *Euchoeca nebulata*.

Onze volgende stop was het Roekebos; hierin lag een weiland dat inmiddels met loofhout bijna was volgegroeid. In een ven groeide veel Moerashertshooi, een zeldzame plant. In het gras vlogen enkele Grote Dikkopjes, Bruine Zandoogjes en Klein Geaderde Witjes. Het was nog steeds mooi zonnig weer. We vervolgden